ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.10.2021 г.
COM(2021) 631 final

2021/0325 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета за предоставяне на разрешение на Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В съответствие с член 395, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1] (наричана по-нататък „Директивата за ДДС“) Съветът, действащ с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да прилага специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива, за да се опрости процедурата за събиране на ДДС или да се предотвратят определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

С писмо, заведено в Комисията на 31 март 2021 г., Хърватия поиска удължаване на срока на дерогацията от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директивата за ДДС, за да продължи да ограничава правото на приспадане на ДДС върху закупуването и вземането на лизинг („наемането“) на леки пътнически автомобили, включително покупката на всякакви стоки и услуги, доставяни във връзка с тях. Заедно с искането за удължаване Хърватия представи доклад, който включва преглед на процента, предвиден за ограничаването на правото на приспадане.

В съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС с писмо от 22 април 2021 г. Комисията осведоми останалите държави членки за отправеното от Хърватия искане. С писмо от 23 април 2021 г. Комисията уведоми Хърватия, че разполага с цялата информация, която счита за необходима за разглеждане на искането.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Съгласно член 168 от Директивата за ДДС данъчно задълженото лице има правото да приспада ДДС, начислен върху покупките, извършени за целите на облагаеми сделки. В член 168а, параграф 1 от Директивата за ДДС се предвижда, че ДДС върху разходите за недвижим имот, който представлява част от стопанските активи на данъчно задължено лице и се използва както за целите на стопанската му дейност, така и за цели извън стопанската му дейност, се приспада само пропорционално на използването на имота за целите на стопанската дейност на данъчно задълженото лице. Съгласно член 168а, параграф 2 от Директивата за ДДС държавите членки могат да прилагат тази разпоредба също и по отношение на разходи, свързани с други, посочени от тях стоки, които са част от стопанските активи. Член 26, параграф 1, буква а) от същата директива съдържа изискването употребата за лични нужди на стоки, които са част от стопанските активи, да се третира като възмездна доставка на услуги, когато ДДС върху тези стоки подлежи на приспадане. Тази система позволява събирането на първоначално приспаднатия ДДС във връзка с употребата за лични нужди.

По отношение на леките пътнически автомобили тя се прилага трудно – най-вече поради факта, че е трудно да се определи границата между употребата за лични нужди и употребата за стопански цели. Когато се водят регистри (отчетност), тяхното поддържане и проверка представляват допълнителна тежест за предприятията и администрацията.

Съгласно член 395 от Директивата за ДДС държавите членки могат да прилагат с разрешение от Съвета мерки за дерогация от разпоредбите на Директивата за ДДС с цел да опростят процедурата за събиране на ДДС или да предотвратят някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

---

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

На Хърватия понастоящем е разрешено въз основа на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета[2] да ограничи до 50 % правото на приспадане на ДДС, платен върху закупуването и вземането на лизинг на определени леки пътнически автомобили, включително закупуването на всякакви стоки и услуги, доставяни във връзка с тях, когато тези автомобили не се използват изцяло за целите на стопанската дейност. Със специалната мярка също така данъчно задължените лица се освобождават от задължението да третират използването на такива леки пътнически автомобили за нестопански цели като доставка на услуги. В обхвата на мярката се включват моторните превозни средства, предназначени за превоз на пътници, с не повече от осем места освен мястото на водача. Ако леките автомобили се използват за определени дейности, те се изключват от ограничението на правото на приспадане и се третират по обичайните правила. Това се отнася за превозните средства, използвани за обучение на водачи, изпитване на превозни средства, ремонтни услуги, икономическа дейност, включваща превоз на пътници и стоки, превоз на починали лица или отдаване под наем, както и за превозни средства, закупени с цел препродажба. Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета има срок на действие до 31 декември 2021 г.

Настоящото искане на Хърватия за удължаване на срока на действие на специалната мярка е изготвено на същите основания като представените в предишното искане. В съответствие с член 6, параграф 3 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета искането се придружава от доклад, включващ преглед на процентното ограничение, прилагано по отношение на правото на приспадане. Хърватия счита, че условията за прилагане на специалната мярка продължават да съществуват и че прилаганото понастоящем ограничение за приспадане на ДДС върху получените доставки от 50 % продължава да бъде най-целесъобразното.

Хърватия обясни, че въз основа на данните, предоставени както от данъчно задължените лица, така и от данъчните администрации, леките пътнически автомобили, които са част от стопанските активи, продължават да се използват за лични нужди средно на 50 %. Във връзка с това Хърватия представи две проучвания, проведени в началото на 2021 г., относно използването на леки пътнически автомобили, използвани за стопански цели и за лични нужди, според които определянето на процента на правото на приспадане на данъка върху получените доставки на 50 % все още изглежда реалистично.

Предвид благоприятното въздействие на специалната мярка върху административната тежест за данъкоплатците и данъчните органи се предлага да бъде разрешено срокът на действие на мярката за дерогация да бъде удължен. Разрешението следва да важи за още един ограничен срок, а именно до 31 декември 2024 г., за да се даде възможност за преглед на необходимостта и ефективността на мярката за дерогация и на съотношението между използването за стопански и нестопански цели, на което се основава. Всяко искане за удължаване на срока следва да се придружава от доклад, който включва преглед на прилаганото процентно ограничение, и следва да бъде изпратено на Комисията до 31 март 2024 г.

Тъй като съгласно член 168а, параграф 2 от Директивата за ДДС Хърватия е избрала да прилага член 168а, параграф 1 от същата директива по отношение на други икономически стоки, които са част от стопанските активи, различни от недвижими

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета от 11 декември 2018 г. за предоставяне на разрешение на Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 320, 17.12.2018 г., стр. 35 – 36).

имоти, от съображения за изчерпателност в заглавието и в член 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета следва да бъде включено позоваване на член 168а от посочената директива.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Подобни дерогации във връзка с правото на приспадане са били предоставяни на други държави членки (Естония[3], Унгария[4], Латвия[5], Полша[6], Италия[7] и Румъния[8]).

Съгласно член 176 от Директивата за ДДС Съветът трябва да определи разходите, по отношение на които ДДС не подлежи на приспадане. Дотогава на държавите членки се разрешава да запазят изключенията, които са били в сила към 1 януари 1979 г. Затова има няколко разпоредби за запазване на съществуващото положение, които ограничават правото на приспадане на ДДС във връзка с леките пътнически автомобили.

Независимо от предходните инициативи за определяне на правила относно категориите разходи, върху които може да бъде наложено ограничение на правото на приспадане[9], такава дерогация е целесъобразна за периода до хармонизирането на тези правила на равнището на ЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 395 от Директивата за ДДС.

---

3 Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1854 на Съвета от 10 октомври 2017 г. за изменение на Решение за изпълнение 2014/797/ЕС за даване на разрешение на Република Естония да прилага мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 265, 14.10.2017 г., стр. 17–18), със срок на действие до 31 декември 2020 г.

4 Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1493 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 252, 8.10.2018 г., стр. 44–46).

5 Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1921 на Съвета от 4 декември 2018 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2429 за даване на разрешение на Латвия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 311, 7.12.2018 г., стр. 36—37).

6 Решение за изпълнение (ЕС) 2019/1594 на Съвета от 24 септември 2019 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/805/ЕС за предоставяне на разрешение на Република Полша да въведе мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 248, 27.9.2019 г., стр. 71–72).

7 Решение за изпълнение (ЕС) 2019/2138 на Съвета от 5 декември 2019 г. за изменение на Решение 2007/441/ЕО за упълномощаване на Италианската република да прилага мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 324, 13.12.2019 г., стр. 7–8).

8 Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1262 на Съвета от 4 септември 2020 г. за изменение на Решение за изпълнение 2012/232/ЕС за даване на разрешение на Румъния да прилага мерки за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 296, 10.9.2020 г., стр. 6).

9 COM(2004) 728 окончателен – Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 77/388/ЕИО с цел опростяване на задълженията, свързани с данъка върху добавената стойност (ОВ C 24, 29.1.2005 г., стр. 10), оттеглено на 21 май 2014 г. (ОВ C 153, 21. 5. 2014 г., стр. 3).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Като се има предвид разпоредбата от Директивата за ДДС, на основание на която е съставено предложението, то е от изключителната компетентност на Европейския съюз. Следователно принципът на субсидиарността не се прилага.

- **Пропорционалност**

Решението се отнася до предоставяне на разрешение на държава членка по нейно искане и не представлява задължение.

Предвид ограничения обхват на дерогацията специалната мярка е пропорционална на преследваната цел, а именно опростяване на процедурата за събиране на ДДС и предотвратяване на някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. По-специално, като се вземат предвид вероятността предприятията да не декларират изцяло задълженията си и административната тежест за данъчните органи, свързана с проверката на изминатото разстояние, с ограничението от 50 % ще се опрости събирането на ДДС в конкретен отрасъл.

- **Избор на нормативен акт**

Предлаган нормативен акт: решение за изпълнение на Съвета.

В съответствие с член 395 от Директивата за ДДС дерогация от общите разпоредби за ДДС е възможна единствено след като Съветът, действащ с единодушие по предложение на Комисията, даде разрешение. Решението за изпълнение на Съвета е най-подходящият нормативен акт, тъй като негов адресат може да бъде отделна държава членка.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Хърватия, и се отнася само до тази държава членка.

Не бяха необходими външни експертни становища.

- **Оценка на въздействието**

Предложението има за цел да се опрости процедурата за облагане с данъка чрез премахването на необходимостта данъчно задължените лица да водят отчетност за употребата за лични нужди на определени леки пътнически автомобили, като в същото време се предотвратява отклонението от данъчно облагане чрез неправилно водене на отчетността. Следователно то има потенциално положително въздействие както за стопанските субекти, така и за данъчната администрация. Според Хърватия това решение е подходяща мярка, сравнима с други минали и прилагани понастоящем дерогации.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Мерките за дерогация ще окажат незначително отражение върху общия размер на данъчните приходи, събирани на етапа на крайното потребление, и няма да окажат отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Предложението е ограничено във времето и включва клауза за изтичане на срока на действие на 31 декември 2024 г.

В случай че Хърватия пожелае удължаване на срока на специалната мярка след 2024 г., тя следва да представи на Комисията най-късно до 31 март 2024 г. искане за удължаване, придружено от доклад, съдържащ преглед на прилагането на процентното ограничение.

2021/0325 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета за предоставяне на разрешение на Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1], и по-специално член 395, параграф 1, първа алинея от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) С членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО се установява правото на данъчно задължените лица да приспадат данъка върху добавената стойност (ДДС), начисляван върху получаваните от тях доставки на стоки и услуги, предназначени за облагаемите им сделки. Член 26, параграф 1, буква а) от същата директива съдържа изискването ДДС да се начислява, когато даден стопански актив се използва за лични нужди на данъчно задълженото лице или неговия персонал, или по-общо за цели, различни от стопанската му дейност.

(2) С Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета[2] на Хърватия бе разрешено до 31 декември 2021 г. да ограничава до 50 % правото на приспадане на ДДС, платен върху закупуването и вземането на лизинг („наемането“) на определени леки пътнически автомобили с не повече от осем места освен мястото на водача, включително закупуването на всякакви стоки и услуги, доставяни във връзка с тях, когато тези автомобили не се използват изцяло за целите на стопанската дейност. По силата на разрешението данъчно задължените лица се освобождават и от задължението да третират използването на такива леки пътнически автомобили за нестопански цели като доставка на услуги.

(3) С писмо, заведено в Комисията на 31 март 2021 г., Хърватия поиска разрешение да продължи да прилага специалната мярка за дерогация от член 26, параграф 1), буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО, за да ограничава правото на приспадане по отношение на разходите, свързани с някои леки пътнически автомобили, които не се използват изцяло за целите на стопанската дейност (наричано по-нататък „искането“).

---

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета от 11 декември 2018 г. за предоставяне на разрешение на Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 320, 17.12.2018 г., стр. 35 – 36).

(4) Хърватия прилага член 168а, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО по отношение на ДДС върху разходите, свързани с други икономически стоки, които са част от стопанските активи съгласно член 168а, параграф 2 от посочената директива. Поради това в Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета е трябвало да се включи позоваване на член 168а от Директива 2006/112/ЕО.

(5) В съответствие с член 395, параграф 2, втора алинея от Директива 2006/112/ЕО, с писмо от 22 април 2021 г. Комисията осведоми останалите държави членки за искането, отправено от Хърватия. С писмо от 23 април 2021 г. Комисията уведоми Хърватия, че разполага с цялата информация, която счита за необходима за разглеждане на искането.

(6) Съобразно с изискването по член 6, параграф 3 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 Хърватия представи доклад, включващ преглед на процента, определен за ограничаване на правото на приспадане. Въз основа на наличната в момента информация Хърватия потвърди, че прилагането на ограничение от 50 % все още е оправдано и целесъобразно.

(7) Предвид благоприятното въздействие на специалната мярка върху административната тежест за данъкоплатците и данъчните органи на Хърватия следва да бъде разрешено да продължи прилагането на специалната мярка. Удължаването на специалната мярка следва да бъде ограничено във времето – до 31 декември 2024 г., за да може да се направи оценка на нейната ефективност и на целесъобразността на процентното ограничение.

(8) Ако Хърватия счете, че е необходимо допълнително удължаване на срока на действие на специалната мярка, тя следва до 31 март 2024 г. да представи на Комисията искане за удължаване, придружено от доклад, включващ преглед на прилагания процент.

(9) Специалната мярка ще окаже незначително отражение върху общия размер на данъчните приходи, събирани на етапа на крайното потребление, и няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

(10) Поради това Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 се изменя, както следва:

1) Заглавието се заменя със следното:

„Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1994 на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на разрешение на Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 26, параграф 1, буква а) и от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност“;

2) Член 1 се заменя със следното:

„*Член 1*

Чрез дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО на Хърватия се предоставя разрешение да ограничи до 50 % правото на приспадане на данъка върху

добавената стойност (ДДС) върху разходите, свързани с леки пътнически автомобили, които не се употребяват изцяло за целите на стопанската дейност на лицето.“;

3) Член 6 се заменя със следното:

„ Член 6

Решението се прилага от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2024 г.

Всяко искане за удължаване на срока на разрешението, предвидено в настоящото решение, се представя на Комисията в срок до 31 март 2024 г. и се придружава от доклад, който включва преглед на процентното ограничение, определено в член 1.“.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Хърватия.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател